

LBRIS

We know
books

Daniel Smith

Cum să gândești ca
BILL GATES

Traducere din limba engleză
de Ana-Maria Datcu

Editura

For You

Cuprins

Introducere.....	7
Repere într-o viață remarcabilă	11
Folosește-ți creierul.....	17
Modelele lui Gates.....	21
Găsește-ți adevărata chemare	27
Îmbrățișează-ți tocilarul interior	32
Fii cu ochii pe șansa cea mare	37
Găsește-ți parteneri de încredere	41
Angajează-i pe cei mai buni	50
Îndrăznește să visezi.....	54
Inovează, inovează, inovează	61
Gates și proprietatea intelectuală	68
Condu din față.....	73
Învăță din propriile greșeli.....	78
Fii cu ochii pe competiție	84
Afacerile sunt afaceri.....	93
Acceptă că niciun om nu este o insulă	104
Bucură-te de avantajele succesului tău	113
Fă-ți timp pentru reîncărcare	121
Citește ca Bill Gates.....	125
Cartea despre afaceri preferată de Gates	131
Dă ceva înapoi.....	134
Redefinește filantropia.....	139
Capitalism creativ.....	147
Folosește-ți celebritatea	151
Obiective filantropice: asigurarea educației și egalității de șanse ...	155
Obiective filantropice: combaterea bolilor	159
Gates și Dumnezeu	164
Moștenirea Gates.....	167
Bibliografie selectivă	171

Folosește-ți creierul

„Viața este mult mai distractivă dacă îi tratezi
provocările în mod creativ.“

Bill Gates,
intervievat de Janet Lowe, 1998

Nimeni nu poate spune că povestea lui Bill Gates este una de tipul omului sărac care ajunge miliardar. Nu a fost nevoie să se lupte pentru a ieși din ghetou sau să se ridice singur pe propriile picioare. Însă primii lui ani de viață sunt o lecție despre cum să profiți la maximum de avantajele care ți se oferă.

William Henry Gates III s-a născut la Seattle, în statul Washington, în 28 octombrie 1955. Părinții săi au fost William Gates Senior, avocat, și Mary, profesoară și femeie de afaceri, iar Bill era copilul mijlociu și singurul lor băiat. Familia era pasionată de jocurile de cărți, astfel că Bill a ajuns să fie apelat cu numele Trey, termen folosit de jucătorii de cărți, semnificând „Trei“, pentru a reflecta denominația „III“.

Ambii părinți erau bine educați și atenți cu copiii și își doreau același lucru pentru urmașii lor. Încă din tinerețe, Bill a fost încurajat să se ocupe cu hobbyuri care să îi cultive

mintea. De exemplu, era interzis privitul la televizor în serile de școală – regulă cu care Gates s-a împăcat relativ ușor. După cum avea să-i spună unui intervievator în 1986, „nu sunt unul dintre acei oameni care urăsc televizorul, dar nu cred că îți antrenează prea mult mintea“.

În loc să stea lipită de ecran, familia Gates și-a cultivat pasiunea pentru diverse alte îndeletniciri, precum conversația, jocurile și lectura.

Această ultimă activitate a modelat fundamental viața lui Gates în numeroasele și variatele sale etape, iar relația sa cu cărțile va fi analizată în profunzime mai târziu în cartea de față (în capitolul „Citește ca Bill Gates“). Între timp, discuțiile în familie despre orice, de la subiecte de actualitate până la cultură, sport și banalități cotidiene, au asigurat dotarea tânărului Bill cu o bază largă de interese și capacitatea de a-și exprima opiniile. Contrar imaginii populare despre tocilarul inhibat, Bill nu a fost niciodată băiețelul introvertit care își găsește confortul în spatele „protecției“ asigurate de ecranul computerului.

De fapt, era destul de extravertit – și încă unul foarte competitiv! Așa cum era de așteptat într-o familie care i-a acordat o poreclă legată de jocul de cărți, clanul Gates încuraja competitivitatea. De exemplu, în fiecare an, familia își petrecea vacanța într-o zonă de lângă Hood Canal, în apropiere de Puget Sound. Familia Gates mergea împreună cu alte câteva familii tinere, iar punctul culminant al vacanței era întotdeauna o mini-olimpiadă în care se întreceau cu toții. Deși nu avea o constituție fizică impunătoare, Bill era îndrăzneț și hotărât. Doar cei mai nesăbuiți îl subestimau ca adversar.

Vorbind cu Janet Lowe în 1998, el a dezvăluit: „Vara, jucam o mulțime de jocuri competitive: curse de ștafetă, aruncare la țintă, capturarea steagului. Întotdeauna a fost o

distracție grozavă și ne-a dat tuturor sentimentul că putem concura și reuși.“

Privind retrospectiv, nu ar trebui să fie o surpriză faptul că Bill era deosebit de pasionat de jocurile de strategie, în special de șah (la care dorea să devină mare maestru) și de Go. Performanțele sale au beneficiat de înțelegerea sa naturală a logicii și de o memorie impresionantă. La un moment dat, preotul de la biserica familiei a oferit un premiu oricui ar fi reușit să învețe pe de rost Predica de pe Munte. Gates a fost, desigur, impecabil în redarea conținutului. Explicația sa exuberantă și tinerească atunci când preotul l-a întrebat cum de a reușit o asemenea performanță: „Pot să fac orice îmi pun în minte.“

Capacitatea sa de a memora este evidențiată și de faptul că și la vârsta adultă era capabil să recite replicile dintr-o piesă de teatru din liceu în care a jucat. O astfel de memorie perfectă s-a dovedit a fi foarte utilă pe măsură ce pasiunea sa pentru programarea computerelor a crescut, capacitatea sa de a reține mari cantități de coduri punându-l în fruntea clasamentului.

Crescut într-o epocă a poveștilor despre explorarea spațiului, Gates a fost deschis și la posibilitățile tehnologice ale viitorului. Când avea 6 ani, a vizitat expoziția universală din Seattle, a cărei piesă centrală era un turn de observație incredibil de înalt, cunoscut sub numele de Space Needle. În America de la începutul anilor 1960, viitorul era acel spațiu în care totul era posibil, iar el a aderat din toată inima la această idee – un vis la care nu a renunțat niciodată.

Gates s-a arătat promițător în primii ani de școală, dar atenția lui era predispusă la reverii, așa că în clasa a șasea (în jurul vârstei de 11 ani), părinții l-au mutat la o școală privată, Lakeside, unde sperau că va fi pus la lucru pentru a-și utiliza intensiv intelectul în plină dezvoltare. A demonstrat

un potențial deosebit în domeniile matematicii și științei; când a dat examenul SAT în 1973, a obținut un scor perfect de 800 la componenta de matematică. Însă nu era genul care să aibă o singură pasiune. A continuat să cultive o gamă largă de interese, arătând în ultimii ani de liceu o predilecție pentru teatru și politică. Mulți ani mai târziu, avea să recunoască faptul că adolescența a fost esențială în dezvoltarea sa, declarându-i lui Steven Levy, autorul cărții *Hackers: Heroes of the Computer Revolution*, că „mintea sa de software“ a fost modelată până la vârsta de 17 ani.

Alții i-au văzut rapid potențialul. Mai multe universități din Ivy League l-au vrut, iar el a ales Harvard. Cu toate acestea, precum marele său rival în devenire, Steve Jobs, a chiulit de multe ori de la cursuri odată ajuns la facultate. A continuat să exceleze în materiile care îl interesau, dar pur și simplu le neglija pe acelea care nu îl interesau. Cu toate acestea, a folosit din plin laboratoarele de informatică ale universității, realizându-și propriile proiecte și petrecând uneori zile întregi acolo. Iar când se plictisea, își umplea orele cu maratoane de poker.

Gates s-a născut într-un mediu în care activitatea intelectuală nu era doar admirată, ci și încurajată în mod activ. Inteligent, gânditor și entuziasmat de ceea ce lumea avea de oferit, Bill a prosperat. Poate că nu a fost un elev model — mai ales în acele domenii care îi captau mai puțin imaginația —, dar și-a acceptat propria inteligență și nu a simțit niciodată nevoia, așa cum fac mulți copii, să o ascundă de lume.

Într-o carte scrisă în 2000 de Cynthia Crossen, *The Rich and How They Got That Way*, Gates este citat spunând: „Inteligența este capacitatea de a absorbi fapte noi. De a adresa întrebări perspicace. De a le absorbi în timp real. De a ține minte. De a relaționa domenii care nu par a avea legătură la prima vedere.“ Este un crez care i-a fost de folos.

Modelele lui Gates

„Cum poate un tip mic și urât, care nici măcar nu este cu adevărat francez, să reușească să se ridice și să rescrie legile Europei... Acesta este un tip deștept.“

Bill Gates citat în cartea *Gates: How Microsoft's Mogul Reinvented an Industry – and Made Himself the Richest Man in America* (1993)

Gates nu a fost niciodată adeptul adorării eroilor, nici măcar în adolescență, când majoritatea ne împodobim pereții cu imagini de sportivi, vedete pop, stele de cinema sau revoluționari politici, față de care devotamentul nostru poate sau nu să reziste în timp. Însă el avea o mică gașcă de personalități pe care le admira, inclusiv unele dintre cele mai mari figuri din istorie.

De exemplu, a fost un mare admirator al lui Isaac Newton, filosoful naturalist faimos pentru formularea legilor gravitației. Pasionat și el de matematică și fizică, Gates aspira, desigur, la tot ce este mai bun. De asemenea, îl admira pe Leonardo da Vinci, polimatul italian ale cărui realizări variate (de la pictarea faimosului tablou *Mona Lisa* până la proiectarea unui prototip de mașină zburătoare cu secole

înainte ca omenirea să reușească zborul convențional) l-au făcut să fie „Omul renascentist“ paradigmatic. Leonardo a continuat să își lase amprenta asupra lui Gates și în viața lui de adult, o influență valoroasă, așa cum vom vedea în capitolul „Bucură-te de avantajele succesului tău“. Iată ce a declarat în *The New York Times* în 1995: „Leonardo a fost unul dintre cei mai uimitori oameni care au trăit vreodată. A fost un geniu în mai multe domenii decât orice om de știință, dar și un excepțional pictor și sculptor.“

CONDUCĂTORI DE OAMENI

Este semnificativ că un alt personaj istoric care a stârnit fascinația lui Gates a fost Napoleon Bonaparte, marele general francez devenit dictator. Amândoi relativ mici de statură, au pornit să cucerească lumea printr-un amestec de calcul rece și îndrăzneală. Și-au însușit abilitatea de a adúlmea punctele slabe ale rivalilor și și-au câștigat reputația de a avea un stil de conducere uneori abraziv. Nu este nevoie de prea mult pentru a ni-l imagina pe Gates ca fiind un Napoleon al erei tehnologice.

Alți „eroi“ au intrat pe radarul lui Gates mai târziu în viață, deși nu a fost ușor să îndeplinească criteriile sale exigente. Henry Ford, de exemplu, nu a reușit să se impună, servindu-i drept model atunci când a fost vorba despre obținerea succesului, dar dezamăgindu-l prin eșecul său relativ de a-l păstra. Nelson Mandela, în schimb, a câștigat admirația lui Gates pentru mărinimia sa aproape nepământească și pentru capacitatea sa de a-și menține rațiunea chiar și în fața provocărilor extreme cu care s-a confruntat. Paralelele dintre

marele lider anti-apartheid și expertul în software ar fi fost greu de perceput în tinerețea lui Gates, însă este mult mai ușor de observat influența lui Mandela în rolul ulterior al lui Gates de filantrop global.

Un subiect mai evident de admirație pentru Gates în perioada sa de început a fost Tiger Woods, care a apărut din senin pentru a stabili noi standarde în lumea golfului, nu la mult timp după ce Gates a avut un impact similar în industria informatică. Amândoi au realizat multe în timp ce erau încă foarte tineri și au manifestat o concentrare în domeniile lor pe care puțini alții au egalat-o (poate că nimeni).

Gates și-a îndreptat atenția către comunitatea științifică modernă pentru un alt favorit: Richard Feynman, laureat al Premiului Nobel pentru Fizică. A fost trist când Feynman a murit, în 1988, la scurt timp după ce Gates hotărâse să îl întâlnească personal. Născut în 1918, Feynman a fost un fizician american cunoscut mai ales pentru lucrările sale în domeniul mecanicii cuantice (inclusiv în domeniul calculului cuantic) și al fizicii particulelor și a primit Premiul Nobel pentru Fizică în 1965 pentru eforturile sale în domeniul electrodinamicii cuantice. El a căutat și modalități inovatoare de a-și prezenta descoperirile, creând un sistem grafic care a ajuns să fie cunoscut sub numele de diagramele Feynman. Fără îndoială, Gates a apreciat modul în care Feynman a înțeles importanța atât a substanței, cât și a stilului. Dar poate că inspirația pentru rafinarea programelor Microsoft este cel mai bine rezumată în câteva cuvinte pe care Feynman i le-a scris odată unuia dintre studenții săi: „Problemele care merită sunt acelea pe care le poți rezolva cu adevărat sau la a căror rezolvare poți contribui. [...] Nicio problemă nu este prea mică sau prea banală dacă putem face cu adevărat ceva în legătură cu ea.” Sunt cuvinte pe care le putea rosti și Gates.

PRIETEN ȘI MODEL DE URMAT

„Nu te compara cu nimeni din lume.
Dacă o faci, te insultă singur.“

Bill Gates

Putem spune că omul pe care Gates îl admiră cel mai mult este cineva care, după cum recunoaște singur, nu prea înțelege lumea tehnologică în care trăiește Gates: Warren Buffett, multimiliardar prin forțe proprii și unul dintre principalii rivali ai lui Gates la titlul de cel mai bogat om din lume. El a exercitat și o influență enormă asupra aventurilor filantropice ale lui Gates.

Născut în Omaha, în Nebraska, în 1930, Buffett conduce Berkshire Hathaway și este considerat unul dintre cei mai isteți investitori care au trăit vreodată. Avera sa, estimată la 73 de miliarde de dolari în 2015, provine practic exclusiv din talentul său de a susține tabăra potrivită pe piața comercială. Cunoscut drept „Oracolul din Omaha“, Buffett atribuie o mare parte din succesul său respectării principiilor expuse de investitorul profesionist Benjamin Graham, ale cărui lucrări Buffett a început să le studieze la sfârșitul anilor 1940. Pentru a da o idee despre abilitățile lui Buffett de a face bani din bani, o investiție de 10 000 de dolari în Berkshire Hathaway în 1965 valora peste 50 de milioane de dolari în 2014.

Gates l-a întâlnit pe Buffett pentru prima dată în 1991, la un eveniment organizat de mama lui Bill, Mary. Cei doi s-au înțeles imediat. În 2006, ziarul *The Guardian* l-a citat pe Gates spunând că Buffett „are un mod foarte simplu și revigorant de a privi lucrurile“. A ajutat faptul că aveau

amândoi simțul umorului și aceleași afilieri politice generale (Partidul Democrat). Au chiar și gusturi similare în materie de mâncare: în ciuda bogăției lor uriașe și participării regulate la banchete grandioase, amândoi încă se bucură de umilul hamburger. Amândoi au, de asemenea, instinctul cumpărării, astfel că, într-o ocazie în care cei doi au călătorit împreună în China, au ales să mănânce la McDonald's, iar Buffett a plătit masa folosind bonuri de reducere pe care a ținut să le aibă la el. Influența lui Buffett asupra tânărului său protejat se extinde însă mult mai departe.

El a fost, de exemplu, responsabil pentru faptul că Gates a început să joace bridge cu seriozitate. (Pentru un om căruiia îi plăcea de mult timp să joace jocuri, este oarecum surprinzător că nu a ajuns mai devreme la bridge – jocul de cărți suprem al tacticienilor.) Mai semnificativ, Gates îl creditează pe Buffett ca fiind inspirația lui fundamentală în modul de a aborda comerțul; într-un discurs susținut la Universitatea San Jose în 1998, el a declarat: „Cred că Warren a avut mai mult efect asupra modului în care gândesc despre afacerea mea și despre modul în care o conduc decât orice alt lider de afaceri.“

Semnificativ este că Buffett nu și-a plasat banii în Microsoft, dar numai pentru că are ca regulă să investească numai în sectoare pe care este sigur că le înțelege. Sectorul computerelor nu se încadrează în această categorie. Cu toate acestea, el a recunoscut adeseori flerul antreprenorial al lui Gates, declarând în 1992: „Nu sunt competent să îi judec abilitățile tehnice, dar consider că priceperea sa în afaceri este extraordinară.“

Cu siguranță, posteritatea va considera că impactul lui Buffett asupra activității filantropice a lui Gates – prin ajutor financiar, formularea de strategii și sprijin moral – este